SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. Zondag 16 Januarij No. 3.

PARAMARIBO, 14 JANUARIJ 1859.

In deze week is het volgende alhier bekend gemaakt:

„Door Z. E. den Heer Gouverneur is bepaald, dat de rivierboot *Nickerie*, elken *Donderdag*, des morgens om *zes* ure, van hier zal vertrekken, en de rivier *Suriname* zal opvaren tot voor den post *Gelderland*, om na afgifte en overname aldaar van goederen, onmiddellijk naar de stad terug te keeren, en telken *Vrijdag*, des ochtends om *acht* ure, tot voor den post *Sommelsdijk* zal opvaren, zullende zoowel bij de heen- als terugreis het fort *Nw. Amsterdam*, moeten worden aangedaan, met teekenning van vrijen overtogt aan de Geestelijken der onderscheidene Gemeenten alhier, naar de opgegevene plaatsen, ten einde aldaar godsdienstoefening te houden. Ingeval een Geestelijke meêreist zal de boot, die anders, onmiddellijk de terugreis moet aannemen, één uur vóór de posten *Gelderland* en *Sommelsdijk* mogen vertoeven; zullende de Geestelijke die op het fort *Nw. Amsterdam* wordt aan wal gezet bij de terugreis weder aan boord worden genomen."

Ook door de geestelijken van de onderscheidene gezindheden alhier is aan Z. M. den Koning een adres gerigt, om het gevraagd *ontslag* van Z. E. den Gouverneur SCHIMPF niet toe te staan. Wij deelen hetzelve hierbij mede:

Aan Z. M. den Koning!

Paramaribo, den 4 Januarij 1859.

SIRE!

De ondergeteekenden Godsdienst-Leeraren bij de verschillende Kerkgenootschappen alhier gevestigd, nemen eerbiedig de vrijheid zich tot Uwe Majesteit te wenden en Hoogstderzelver aandacht op een punt te vestigen in hunne schatting van te hoog gewicht dan dat zij daaromtrent het stilzwijgen zouden bewaren en lijdelijk den uitslag afwachten.

Met innig leedwezen hebben adressanten 't besluit vernomen van den Gouverneur van *Suriname*, om aanvrage tot ontslag uit deze zijne gewichtige betrekking. Zonder te treden in onderzoek naar de reden die Hem daartoe noopten, (als liggende niet op hunnen weg,) betreuren zij dien stap. Ongetwijfeld zouden zij, hiervan bevoreuds kennis gedragen, hebbende, alles hebben aangewend wat in hun vermogen was, om den Generaal Majoor SCHIMPF daarvan terug te houden.— En dat als Leeraren der Godsdienst — allen van nabij bekend met de zedelijke behoeften hunner Gemeenten; wier belangen met de meeste onpartijdigheid en zonder aanzien des persoons, door genoemden Gouverneur behartigd worden.

Juist daaraan mag voor een groot deel worden toegeschreven dat partijzucht en Godsdiensthaat ten onzent niet bekend zijn. Door woord en daad voorgaande in verdraagzaamheid en broedermin, oefent des Gouverneurs gedrag eenen heilzamen invloed op allen, van welke belijdenis ook, uit. 'T vertrek uit deze Kolonie van eenen man als SCHIMPF, even rechtvaardig als onberispelijk van wandel, een man met ijzeren wil, vasten moed en scherp oordeel en doorzicht, zou met recht een ramp mogen beschouwd worden voor onze bevolking, waar, intellectueel en moreel nog zoo onbedenkelijk veel te doen valt, en dat alleen naast den Goddelijken zegen met vrucht kan geschieden onder 't beheer en toezicht van iemand met zulke eigenschappen begiftigd.

Met het oog op die bevolking in 't algemeen en van de leden onzer Kerkgenootschappen, in 't bijzonder maar vooral met het oog op de toekomst, waarin wij eenen man aan 't roer van ons Koloniaal beheer behoeven, als wij in den heer SCHIMPF bezitten, vereerloven wij ons, even rondborstig als eerbiedig het verzoek, dat het Uwe Majesteit behage, aan 't verlangen des voormelden Gouverneurs *geen gehoor te geven maar Zijn HEd. Gestr. in zijne tegenwoordige funktien te doen continueren.*

Met de ootmoedige bede dat de Allerhoogste Uwe Maj. zegene en ondersteune en met de ongeschokte verzekering van eerbied en gehechtheid aan 't dierbaar huis van Oranje, onderschrijven wij ons.

SIRE!

Uwer Maj. Zeer Gehoorzame en trouwe onderdanen,

De Leeraren der verschillende Gemeenten alhier,

(*Get.*) v. SCHAICK, *V. D. M.*
Pres. des Kerkeraads.
CONRADI, *V. D. M.*
CALKER, } *Hoofdvoorstanders*
CLEMENS, } *ens.*
SCHEPERS, *Bisschop, ook voor al zijne onderhoorige Geestelijken.*
LEWENSTEIN, *Opper-Rabbijn.*
MOES, *V. D. M.*

Met de mail ontvingen wij de volgende berigten:

Het nieuws uit Nederland is zeer schraal.

Zoo als voorspeld is — geschiedt het.

De Tweede Kamer zal de begrootingswetten aannemen en de oppositie zal zich eerst ernstig laten zien, bij de behandeling van afzonderlijke wetten, b. v. van die der spoorweg-concessie en der belastingontwerpen.

— De Heer Thorbecke in de Tweede Kamer over gematigd-liberaal sprekende, zeide dat hij bij die benaming aan *half* en *half* dacht.

De Minister van Koloniën scheen, volgens den Heer Thorbecke dat woord te scheiden en dit herinnerde hem iemand, die aan philosophie deed en zich een halven kantiaan noemde maar door anderen, werd geheeten een *Kant manqué*.

Deze herinnering kan stekelig zijn naar mate de bedoeling is geweest.

De Heer van Hall beweerde dat men niet *half constitutioneel* kan zijn.

De Minister van Binnenlandsche Zaken verklaarde daarop dat hij was *gematigd constitutioneel*, en daarop verzekerde de Heer Thorbecke dat de Heer van Hall steeds gewenscht heeft, voor liberaal te worden gehouden, maar dat het hem (de Heer Thorbecke) onbekend was of 't hem gelukte en.

De Voorzitter, bragt de verdere zitting in de war.

—Als de begrooting is afgehandeld, gaat de Kamer uiteen en de spoorweg-liefhebbers en de in nood verkeerende gemeenten die op locomotieven en hulp uitzien, kunnen zich weder oefenen, in geduldig te zijn. Men meldt overigens o. a.

Omtrent de Mortara kwestie is door den Minister Bosscha het volgende bekend gemaakt.

„Toen het gebeurde, te Bologna bekend werd, hadden de ministers voor de Hervormde Eeredienst of Buitenlandsche Zaken geene andere aanleiding noodig, dan het feit zelf, om ieder voor zich zijne aandacht op dat punt te vestigen. De Nederlandsche Regering, de volkomen vrijheid van geloofsbelijdenis voorstaande, is verpligt tot eene strenge handhaving en toepassing van dat beginsel, zoowel hier als in onze Overzeesche bezittingen. Zij kan niet onverschillig blijven bij een feit, gepleegd onder bescherming van een politiek gezag en verdedigd op het beweren, dat hetzelve gegrond is op een geloofs-artikel eener kerk, waartoe een groot en aanzienlijk deel onzer bevolking behoort Toen nu de hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten aan de Regering een met waardigheid gesteld adres aanbood, met verzoek om de tusschenkomst der Regering en dat zij eenigen stap zou doen, zoo al niet om het gezin te Bologna voldoening te verschaffen, dan toch om te zorgen eene herhaling van dit feit te voorkomen, heeft

ARCHIE CAMPBELL,

of de magt van het Alphabeth.

IV.

(*Vervolg.*)

Omstreeks dezen tijd werd de oude Archie Gordon door eene ziekte aangetast, die binnen weinige dagen doodelijk bleek te zijn; zijne bejaarde weduwe en jeugdige kleinzoon zagen met droefheid en angst de waarschijnlijkheid te gemoet, dat zij hunne nederige woning zouden moeten verlaten.

„Maar ik zal naar Sandy Murchison, den schout, gaan, en vragen of ik schaapherder mag worden in de plaats van mijnen armen grootvader," zeide Archie met een vol gemoed; en dien ten gevolge wandelde hij zes mijlen ver over heide en bergen om den schout op te zoeken en dien zijn verlangen te kennen te geven; maar bij zijne terugreis viel hem de weg dubbel lang en moeijelijk, want hij was geheel ter neêr geslagen en ontmoedigd door de ruwe weigering, welke hij op zijn verzoek ontvangen had.

„Des Heeren wil geschiede!" zeide de oude vrouw weenende.

„Wel, grootmoeder, dan moeten wij onze bergstreken verlaten en het eens in de vlakte beproeven, zeide de knaap, zoo opgeruimd als hij maar kon; en eene week later hadden zij de hut aan den voet des bergs vaarwel gezegd, en eene voorloopige woonplaats gevonden in een vlek der Laaglanden. De goede vrouw had altijd de laatste gave van den heer Baird als een geheiligden schat bewaard; en aloovende dat nu de tijd gekomen was, schroomde zij niet om er thans gebruik van te maken, ten einde in hun onderhoud te voorzien, tot dat een van beiden eenig middel van bestaan zou hebben gevonden. Archie maakte nu ook gebruik van zijne aangeleerde kunst van schrijven, om zijnen welwillenden vriend James Muir bekend te maken met zijne omstandigheden, en diens raad te vragen. Binnen zeer korten tijd ontving hij antwoord op zijn schrijven. De edele jongeling verzocht Archie te Glasgow te komen, waar hij stellig eenig werk voor hem zou vinden, waardoor hij zich zelven en zijne goede grootmoeder van het noodige zou kunnen voorzien; en daar Archie aan dien vriendelijken raad gehoor gaf, werd hij weldra als loopjongen bij een achtenswaardig winkelier geplaatst.

„Maar het bevalt mij hier toch niet best," klaagde hij aan zijnen vriend; „het is mij hier zoo vreemd en stijf in die benaauwde stad; ik moet de vrije berglucht inademen, vrij bewegen kunnen, of ik zal wegkwijnen als een gevangen vogeltje in eene kooi."

„Ik geloof u gaarne, Archie," was het antwoord; „het valt moeijelijk zich in geheel andere omstandigheden te schikken, en al zag ik u gaarne hier bij mij gelukkig en tevreden, zoo zal ik u toch trachten voort te helpen en van dienst te zijn op eene plaats, die meer met uwe neigingen overeenkomt." Zuivere, belangelooze vriendschap! waarom wordt uw heelende balsem zoo zelden in het moedelooze hart gegoten!

Op nieuw begaven zich de weduwe en haar kleinzoon op reis. Voorzien van eenen aanbevelingsbrief van James Muir's oom aan den hovenier des Hertogs van A..., bevonden zij zich op den vierden dag hunner reize aan den ingang van het prachtige landgoed van dien schatrijken edelman. Hier hadden natuur en kunst zich vereenigd om deze plek tot het paradijs van Schotland te maken. Trotsche en steile rotsen omzoomden de doorschijnende wateren eener kleine baai, die zich voor de vensters van het afgelegene kasteel uitstrekte. In die haven had een klein schip veilig ten anker kunnen liggen; terwijl aan gene zijde de magtige oceaan menigmaal bruischte en schuimde, en hare golven ten hemel deed stijgen. Zacht glooijende heuvelen en groene vlakten, statige boomen en bevallige heestergewassen, sierlijk gekleurde bloemen en welriekende planten, in rijken overvloed verspreid, sierden de wandelperken en lanen; terwijl zeldzame beelden en kunstgewrochten, en klaterende fonteinen, die hare heldere waterstralen omhoog wierpen en in marmeren kommen of vischrijke vijvers lieten nederdalen, eene rijke afwisseling opleverden van onuitsprekelijk schoone en schilderachtige tooneelen.

Op deze heerlijke en schoone plek smaakte onze eenvoudige herdersknaap weldra een onvermengd genot. De brief van Peter Muir aan zijnen ouden vriend Donaldson was oorzaak geweest dat de beschermeling van zijnen neef terstond eene plaats kreeg als tuinmansknecht, en door zijne gewilligheid en opgeruimd karakter won de knaap spoedig de genegenheid van den meester en al diens ondergeschikten. Zijne grootmoeder kreeg eene kleine woning, ongeveer een half kwartier buiten het gebied van het kasteel, waar zij, met de opbrengst van haar breiwerk, het weekloon van haren kleinzoon vermeerderde, zoodat zij te zamen een onbezorgd en gerust leven konden leiden.

Archie was nu bijna zestien jaar oud; en wel was de oude vrouw te verontschuldigen, wanneer zij met innig welgevallen zijne kloeke gestalte en zijn vernuftig gelaat beschouwde. „Mijn Archie," zeide zij dikwijls bij zich zelve, „ziet er meer uit als de zoon van een hertog dan een arme boerenjongen; en menige rijke dame zou er toch trotsch op zijn zoo iemand tot zoon te hebben."

Het oude kasteel, het woonverblijf van eene lange reeks van edellieden uit hetzelfde geslacht, leverde noch het voorkomen noch het gemak op, dat de meer verfijnde smaak en het talrijke gevolg van den tegenwoordigen afstammeling vereischten; de hertog had dan ook, bij zijn laatste bezoek, weinige maanden te voren, zijn voornemen te kennen gegeven, om het aloude kasteel zijner voorvaderen te laten vergrooten of verbouwen. Een beroemd Engelsch architect zou over dien arbeid het toezigt hebben; en toen de heer Morton aangekomen was, heerschte er eene groote opgewondenheid onder de op het landgoed wonende personen, om te weten hoe hij er over dacht. De goede smaak en het juiste oordeel van den bouwkunstenaar beslisten terstond, dat de tegenwoordige bouworde in stand gehouden, maar dat het slot in den zelfden geest aanzienlijk vergroot zou worden, hetgeen geheel en al in overeenstemming met den grootschen en prachtigen aanleg moest geschieden.

De heer Morton was vergezeld van zijne vrouw en dochter de laatste een aanvallig kind van negen jaar, dat terstond vrolijk rondhuppelde in de schoone en uitgestrekte tuinen van het kasteel, zooals zij gewoon was geweest in het tuintje van haars vaders villa, even buiten Hampstead. Op den tweeden dag van hun verblijf wandelden de heer Morton en zijne vrouw langs het ouderwetsche gebouw, nu eens stilstaande om aan te wijzen welke veranderingen hij voornemens was te bewerkstelligen, dan weder zich omkeerende om te zien wat het uitzigt der nieuw aan te bouwen vertrekken wezen zou. De kleine Ellen huppelde vrolijk voor hen uit, nu eens zich achter een tuinbeeld verschuilende en plotseling te voorschijn tredende als hare ouders daar langs kwamen, dan weder op het gras gaande zitten om de bloemen tot kransjes te vlechten die zij in zorgeloozen overvloed geplukt had.

„Dat moogt ge niet doen, juffertje!" zeide iemand, in een sterk Schotschen tongval, terwijl zij aldus bezig was, „Meester Donaldson zal boos zijn, als gij zijne mooije bloemen afplukt."

Het kind keek verwonderd op, en vestigde hare groote schitterende oogen op den spreker. Het was Archie Campbell, die voor haar stond. Hij had zijne muts afgenomen, uit onwillekeurigen eerbied voor het dochtertje van „den grooten Engelschen bouwmeester;" en terwijl hij zoo stond, met zijn kastanjebruin haar over zijn blank voorhoofd golvende en met zijn helder blaauwe oogen moedig den blik van het verontwaardigde juffertje tartende, was hij een fraai type van mannelijke noordsche schoonheid, gelijk het lieve kind een beeld was van het zuiden.

(*Het vervolg hierna.*)

deze zaak een onderwerp van gezette overweging bij de Regering uitgemaakt. De Regering heeft er geenszins aan gedacht om hieromtrent een vertoog tot de Pauselijke Regering te rigten; Zij stelt veel te hoogen prijs op de eigen onafhankelijkheid van de uitoefening van het Staatsgezag; dan dat zij die niet in de eerste plaats bij anderen zou eerbiedigen. Daarom heeft de Regering zich bepaald door den Nederlandschen gezant te Rome aan de Bewindslieden der Pauselijke Regering den indruk te doen kennen, die het gebeurde hier te lande had teweeg gebragt. Aan die lastgeving is voldaan. Welk resultaat zij heeft opgeleverd, is hem nog niet bekend. Zoo dus de Nederlandsche Regering ten aanzien van het Pauselijke Gouvernement in dit geval gedaan heeft, wat het misschien in een soortgelijk geval niet gedaan zou hebben ten opzigte van een ander Gouvernement, dan is dit omdat de Regering het niet ondienstig achtte, het Hof van Rome te doen weten, dat de Nederlandsche Regering het gebeurde beschouwt als een betreurenswaardig feit, in strijd met regten, waarop zij geen inbreuk zal toelaten binnen de grenzen van haar Staatsgezag.»

Aan het overige nieuws ontleenen wij het volgende:

Eene Parijsche correspondentie zegt:

«Sedert eenige dagen wordt tusschen verscheiden dagbladen een nog al levendige twist gevoerd betrekkelijk Italie's gesteldheid: luidruchtig is de vraag behandeld of er eene breuk en oorlog tusschen Frankrijk en Oostenrijk op handen ware; deze onverwachte veldtogt der drukpers heeft het publiek verrast en de gemoederen in beweging gebragt, en de indruk daarvan is nog niet voorbij gegaan.

«In de algemeene verwondering daarover deelen wij, daar wij niet begrepen dat men aan die geruchten gewigt kon hechten en in de tegenwoordige tijdsomstandigheden eene vraag kon te berde brengen, welke geene andere strekking kon hebben dan de rust der gemoederen te storen en de herleving der bedrijvigheid in handelszaken te hinderen. Immers het tijdstip hetwelk men koos om dat geschilpunt op te werpen en om ongerustheid binnen en buiten Frankrijk te stichten, is daartoe, dunkt ons, gansch niet passend. Bij andere gelegenheden zijn er wezenlijke en vrij ernstige oneenigheden tusschen Frankrijk en Oostenrijk opgerezen: het geschil over het bezit van het Moldavische stadje Bolgrad, de regeling van het bestuur der Donau-Vorstendommen, de Montenegrijnsche aangelegenheid zouden tot ernstige verwikkelingen hebben kunnen leiden, en het gerucht van eene vriendschapsbreuk tusschen die mogendheden zou destijds als waarschijnlijk hebben kunnen worden beschouwd. Maar die moeijelijkheden zijn in onderling overleg vereffend of ter zijde geschoven; de staat der zaken, die uit den Oosterschen oorlog en dezelfs gevolgen was ontstaan, is eindelijk tot effenheid gebragt, althans voor het tegenwoordige; en er is, naar wij gelooven, geen vraagstuk meer aanhangig, waaruit in den eersten tijd iets ernstig zou kunnen voortkomen en dat grond geeft om eene botsing tusschen de kabinetten van Parijs en Weenen te voorspellen.

«Er bestaat wel, gelijk gemeld is, in Oostenrijksch Italie eenige gisting wegens maatregelen rakende het muntwezen, waardoor vele particulieren met schade bedreigd worden en welke eene lastige verwarring in de handelsbetrekkingen veroorzaken. Maar bij deze bijzondere omstandigheid heeft men goedgevonden allerlei politieke berigten van eigen vinding te voegen, handelingen en gezegden, welke waarschijnlijk niet zoo veel beduidenis hadden als daaraan wordt toegeschreven.

«Onder die feiten, welke onder de sprookjes moeten worden gerekend, behoort het vermeende Oostenrijksch-Italiaansche verbond, waarvan het meest gesproken wordt, de onder Oostenrijks leiding gevormde aansluiting van Italiaansche staten tegen Sardinie. In de brieven uit Weenen wordt het als een ongegrond gerucht tegengesproken; met reden zegt het *Journal de Francfort*, «dat een verbond onder de Italiaansche staten, door Oostenrijk voorgeslagen, kwetsend zou zijn voor meer dan ééne vreemde «mogendheid, en dat zonder noodzaak.

«Immers het gouvernement van Keizer Napoleon, die Italie lief heeft en met de zelfs belangwekkende en roemrijke nationaliteit innig ingenomen is, zou ook, en niet het laatst, zulk eene poging bedenkelijk vinden; maar het is, wij herhalen het, eene hersenschim.

«Er heeft zich in den laatsten tijd geene enkele omstandigheid voorgedaan, welke grond geeft om te denken dat Frankrijk eerlang met Oostenrijk zou moeten breken: daarvoor gelooven wij te kunnen instaan. De dagbladen welke dit punt behandeld hebben, drukten bij deze gelegenheid hunne particuliere meening uit: het gouvernement des Keizers heeft aan den daarover gevoerden strijd volstrekt geen deel genomen.»

— Naar men zegt is door het kabinet van Turijn aan zijne vertegenwoordigers in het buitenland eene nota gezonden, houdende logenstraffing der geruchten, dezer dagen verspreid, als zou Sardinië voornemens zijn met Oostenrijk oorlog te voeren. Men voegt er bij dat deze nota vergezeld is van een met zeer donkere kleuren geschetst tafereel van den dreigenden toestand in verschillende gedeelten van Italië, en van eenige beschouwingen over de dringende noodzakelijkheid om aanmerkelijke wijzigingen te brengen in den regeringsvorm van bedoelde staten.

— Te Parijs is uit Jeddah de mededeeling ontvangen, dat de door de Engelsche en Fransche commissarissen ingestelde enquête tot de overtuiging heeft geleid, dat Namik pacha, de gewezen gouverneur van Jeddah, zelf aan het hoofd van het oproer stond, hetwelk den moord der Christenen heeft ten gevolge gehad. De heer Sabatier en de kapitein Pullen hebben zich daarop naar het paleis begeven, waar zij Namik pacha in hechtenis namen. Op hunnen last werd de pacha op een oorlogschip overgebragt, tevens hebben zij nieuwe bevelen aan hunne regeringen gevraagd. Bevestigt zich dit berigt; dan kunnen er belangrijke gebeurtenissen uit voortspruiten, daar de Porte in ieder geval in de arrestatie van een pacha door de Franschen en Engelschen een inbreuk zal zien op hare regten.

— De toestand van Britsch Indië schijnt nog veel te wenschen over te laten, niettegenstaande de opgesmukte berigten van het gouvernement de rebellie als ten onder gebragt opgeven. Immers blijkt het, dat van de 100,000 Engelschen, die, behalve de op reis zijnde troepen, aan het Indische bewind ter dienste staan, slechts 15,000 man afgezonderd konden worden voor den veldtogt in Oude, waarvan alles afhangt, en dat de overige gevorderd worden voor de garnizoens in Bombay, de Punjaub, Bahar, Bengalen en voor de velddienst in Midden Indië.

Lord Clyde vaardigde bij het openen van den veldtogt in Oude de volgende proclamatie uit:

«26 October.

«De opperbevelhebber kondigt den volke van Oude aan, dat hij op bevel van den gouverneur-generaal gekomen is, om aan de bevolking het gezag der wet op te leggen,

«Ten einde hij dit kunne ten uitvoer brengen, zonder rampen te veroorzaken, moet alle wederstand van de zijde des volks ophouden.

«De strengste krijgstucht zal in de kampen en op de marschen worden gehandhaafd; en indien geen tegenstand geboden wordt, zullen huis en veld gespaard, en de plundering in de steden en dorpen verboden worden.

«Doch waar tegenstand ontmoet of slechts een enkel schot op de troepen gelost wordt, moeten de inwoners het lot afwachten, dat zij zich zelven berokkend hebben.

«Hunne huizen zullen verbrand en hunne dorpen geplunderd worden.

«Deze aankondiging is op alle rangen des volks toepasselijk, van de Talookdars tot den armsten Ryot.

«De bevelhebber noodigt alle welgezinden uit, om in hunne steden en dorpen te blijven, waardoor zij verzekerd worden van zijne bescherming tegen gewelddadigheden»

— Den 10 Dec. had te Manchester een ter eere van de heeren Bright en Milner Gibson gegeven banket plaats, dat door ongeveer 4000 personen bijgewoond en door den heer George Wilson, den voorzitter der vroegere ligue tegen de graanwetten, gepresideerd werd.

Op deze meeting werd eene resolutie aangenomen, houdende 1e dat den heer Bright geluk gewenscht wordt met het herstel zyner gezondheid; 2. dat de meeting haren dank toebrengt aan de kiezers van Birmingham en Ashton voor de dienst, welke zij aan de natie hebben bewezen, door de fout der kiezers van Manchester te herstellen en de heeren Bright en Gibson naar het parlement af te vaardigen; 3. dat de meeting hare bewondering aan den dag legt over de eerlijke, standvastige, belangelooze en vaderlandslievende handelwijze dier beide heeren; hun dank zegt voor de diensten, welke zij aan de staatkundige, commercieele en godsdienstige vrijheid hebben bewezen, en den wensch uit dat zij nog lang mogen werkzaam zijn aan de zegepraal der belangen van Engeland.

De beide parlementsleden, ter wier eere het feest was aangeregt, hielden uitvoerige redevoeringen, met het doel om aan te dringen op de behoefte eener deugdelijke parlements hervorming. De heer Milner Gibson gewaagde ook van de kwestie der Jonische eilanden en gaf als zijn gevoelen te kennen, dat het wenschelijk was dat zij met Griekenland werden verbonden. De heer Bright, die met de levendigste blijken van sympathie werd ontvangen, ontwikkelde op dezelfde wijze als hij dit onlangs te Birmingham deed, zijn hervormings programma en toonde daarbij in den breede de misbruiken aan, welke aan het bestaande stelsel van vertegenwoordiging verbonden zijn. De spreker hield bij deze gelegenheid eene lofrede op de Amerikaansche staatsinstellingen. De heer Bright zeide vervolgens dat hij het waarschijnlijk acht dat zoo de tegenwoordige regering eene reformbill indiende, welke niet aan de verwachting beantwoordde, er eene combinatie zoude tot stand komen tusschen een gedeelte der whigs en de regering, met het doel de bill te ondersteunen. Indien dit gebeurde zou het een groot ongeluk zijn, doch dit ongeluk zoude slechts tijdelijk wezen.

Wat den spreker zelven betrof, zoo zeide hij, dat hij door zijne partij was uitgenoodigd, eene reform bill voor het volgend zittingjaar in gereedheid te brengen; hij had alles gedaan om zulk eene eer van de hand te wijzen, zonder te kunnen beschuldigd worden, hetgeen hij als een gebiedenden pligt beschouwde, te verzaken. Zoo hij zijn tegenzin had overwonnen, dan was dit niet uit zucht naar roem geschied, want dit was nimmer de drijfveer van zijn staatkundig leven geweest.

Op deze meeting werd nog besloten, te Manchester eene vereeniging voor de parlements hervorming op te rigten.

INGEZONDEN.

Daar uit Demerarij hier de tijding is aangebragt, dat aldaar eene groote hoeveelheid *slechte* rijst is ingevoerd, welke als onbruikbaar naar elders en ook naar Suriname zal worden verscheept, geven wij in bedenking of het niet raadzaam te achten is dat van wege ons bestuur gelet worde op de aanvoeren rijst,

Eenige burgers.

Paramaribo, Januarij 1859.

De mededeeling van zeker ziektegeval door Dr. VAN THIENEN aan de Geneeskundige Faculteit der Hoogeschool te Utrecht, en het artikel van den Chef der Geneeskundige dienst F. W. L TYDEMAN in het *Surinaamsch Weekblad* van 9 Januarij ll. hetzelfde geval ten onderwerp hebbende, maakt een enkel woord van mijne zijde mij tot pligt.

Het geschil tusschen die beide Geneeskundigen laat ik in het midden. Het oordeel door hem of althans door een hunner er over ingeroepen, moge tusschen hen beslissen. Maar de niet zeer kiesche wijze van uitdrukking door den Chef der Geneeskundige dienst F. W. L. TYDEMAN in het laatst vermelde en door hem onderteekende artikel, mag ik, bij de algemeene bekendheid, die de behandeling van dit ziektegeval schijnt te hebben verkregen, niet onopgemerkt doen voorbijgaan. Ik reken dit mij zelven verschuldigd.

«*De eerste de beste Medicus*, die VAN «STRAAT werd *ingeroepen ten einde te «helpen»* was, de ondergeteekende die, na alvorens den graad van Doctor Medicinae Chirurgiae en Artis Obstetriciae aan de Koninklijke Universiteit te Göttingen (Hanover), te hebben verkregen, de eer had dien graad door de Geneeskundige Faculteit der Nederlandsche Hoogeschool te Leiden te zien erkennen, die hem deswegens de vereischte diplomata heeft uitgereikt, later erkend door de Provinciale Geneeskundige Commissie van Noord-Holland te Amsterdam en daarna door de Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt te Paramaribo.

Ik moet dit vermelden, niet om prat te zijn op wetenschappelijke titels en erkenningen, die ik het voorregt heb gehad te mogen verkrijgen, maar omdat, naar mijne meening, de Chef der Geneeskundige Dienst, die even als vele anderen weet dat ik de Arts ben geweest, wiens hulp op den 12n. Augustus ll. «*radeloos,*» zoo als hij schrijft, «*van straat*» door de ouders der jeugdige patiente werd ingeroepen, van mij op eene andere wijze had *kunnen*, en, indien ik niet geheel dwaal, had *behooren* te gewagen, dan «*van den eersten den besten Medicus die van de straat werd ingeroepen*»

Ik doe dit te meer, omdat, van het oogenblik dier «*radeloozen*» vragen der ouders om hulp, ik met den Heer Dr. VAN THIENEN, de bedoelde jeugdige patiente heb behandeld en dat wel op verzoek der ouders zelve, terwijl mijne en Dr. VAN THIENEN's patiente, eerst door mij is verlaten, nadat ik mij, zoo als velen evenéens weten, in een volkomen herstel van mijne lieve kleine lijderes, tot innig genoegen harer ouders, heb mogen verheugen.

Uw onpartijdig oordeel, waar ik op reken, geeft mij de zekerheid dat gij, Mijnheer de Redakteur, deze weinige regelen wel zult willen plaatsen.

Dat gij er mij door zult verpligten behoef ik u niet te betuigen.

Ik verblijf met achting,

UWEDw. Dienaar,

J. C. BELMONTE,

Med. Chir. et Art. Obstetr. Doctor.

Humoristische Snippertjes.

(Uit de Portefeuille van den ouden Heer FURET.)

Door W. E. H. WINKELS.

(Correspondentie.) F. wenscht de Regering opletteud te maken, op de nummerbeschrijving der huizen, waardoor dikwerf verwarring en moeijelijkheid ontstaat, vooral wanneer aan geneesheeren of anderen, door de administratieve *politie* wordt opgegeven zich te vervoegen naar een of ander huis dat versierd is met twee *omslagtige letter* en *nummer* regels als:

NIEUWE WIJK L. • No. •

OUDE WIJK L. • No. •

welke dan nog dikwijls op eene onzigtbare wijze geplaatst, of door gebrek aan verf even geheimzinnig zijn als de *Hieroglyphen* van het oude MEMPHIS. — Hij zal voorzeker de Regering niet behoeven te herinneren, aan de juiste en eenvoudige vermelding daaromtrent, in alle Europesche steden, alwaar op zigtbare wijze en met duidelijke letters slechts *ééne Letter* in alphabetische volgorde en één *nummer* voor ieder huis is aangewezen. B. v. A 1. — B 100. — C 160.

LXVIII.

Wat een Dominé al zoo te doen heeft.

(*Vervolg.*)

De bengel heeft gebeijerd, de schuit is afgestoken en ijlt met de eigenaardige vaart der trekschuiten, door het kanaal naar hare bestemming; de rust is weder geheel hersteld, *Dominé* BEFVIUS heeft elk een kort woord, eene groete, eene belangstellende vraag geofferd, en neemt nu een der sneeuwwitte *gouwenaars* van het in evenwigt hangende tafeltje, haalt zonder de minste praal of trots, eene fraaije zware zilveren geribte tabaksdoos uit zijn zak, en stopt de welriekende *Varina*, waarvan hij elke maand, twee ponden uit den beroemden winkel van VAN ZEIJL te Amsterdam laat komen in den pijpenkop. — Met eene bijzondere *Dominés*-élégance, wordt de pijp in de hand gehouden, en ofschoon ieder der passagiers begrijpt dat „*Dominé*" een pijp gaat rooken, kij-

ken zij allen, met eene nieuwsgierige verrukking naar de bewegingen des herders, als of hij een belangrijke goocheltoer zal ten uitvoer brengen. Jufvrouw Muf is in de wolken, en laat het konsje in haar schoot zakken, ten einde beter elke handeling van haren herder te kunnen zien; er heerscht eene zekere tevredenheid, ja ik zoude haast zeggen verrukking in den geheelen omtrek van Dominés bewegingen en het kopere komfoor blinkt wel eens zoo helder, nu Dominé Befvius door een' dol opgewerkte gaten, het pijpenkopje steekt om aan de vuurkool het geurige brandoffer te ontgloeijen.

Wij willen niet ontsluijeren, wat Jufvrouw Muf zoo al denkt; met den blik op Dominés pijp geslagen, of met de oogen de blaauwe rook kringetjes volgende, die tusschen de lippen uitdartelen, welke haar zoo menigwerf, met zalving de troost, ronden van het geloof hebben toegesproken, — noch van den eerbied, die Dominé Befvius ondervindt, wanneer hij voor slechts één oogenblik zijn hoofd buiten het raampje steekt; elke voorbijgaande boer of boerin, maakte eene nederige groete, zelfs de koeijen, die voor een oogenblik door het voorbij varen der schuiten opgewekt waren, eten na het zien van den Dominé, met een veel vrolijker hart de klaverblaadjes op — en steekt Dominé slechts even het hoofd uit de roef in den stuurstoel, dan vraagt schipper Bouwen terstond: „of 'er ook iets van Dominés dienst is?"

Het gesprek gewoonlijk door het bijzijn van een eerwaardig mensch gestremd, weet Dominés Befvius weder op te wekken; hij zoude elk zich vergissen, dacht hij, „dat de Dominé over Paulus of over de openbaring, zal spreken." Wel neen, de Dominé weet zeer goed, dat alles in de wereld ééne plaats heeft, en dat het even belagchelijk is en een bewijs voor domheid geeft, wanneer menschen in hunne dagelijksche zaken en arbeid de leerstellingen hunner Godsdienst willen mengen, als dat een Dominé, zonder aanzien van persoon of plaats, de geleerde, de Christelijke of zeer eerwaardige wil uithangen. — Dominé Befvius weet dan altijd een grapje te verhalen, wel eens eene anecdote uit zijn eigen leven. Ja, hij brengt het wel eens tot het verhaal van een studentenstreek door hem in zorgeloozer leeftijd gevoerd, nu en dan naar de zamenstelling van het reisgezelschap snijdt hij een geschiedkundig feit op of spreekt over den Franschen tijd en den oorlog, als een man die verstand van het vak heeft. Na den afloop der reis mist het dan ook nooit, of Jufvrouw Muf is tot in hare versenen gesticht en de paardenkooper vertelt aan ieder die er naar luisteren wilden, „*dat Dominé* Bef, *een vent is, die altijd van zessen klaar, op zijn eigen pooten kan staan, als de beste Engelsche harddraver, en dat hij van hem houdt, als of het zijn eigen broer is.*

De trekschuittijden zijn in den stroom der vergankelijkheid versmolten, — de gepoeijerde krulpruik. *Dominés* zijn tot hunne vaderen wedergekeerd. — De stoom en vliegtijd is aangebroken, en alles — alles — stijgt met de luchtballon van onbeproefde zelfverbeelding, van ongelouterd onderzoek, of koppige vasthoudendheid aan, door den tijd verplette leugenachtige stellingen, zoo hoog af, zinken zoo laag, dat een boer op klompen, noch zoo hoog reiken of noch zoo laag bukken kan; het is de Eeuw van splitsing en verdeeling, en waar verdeeling heerscht, heerscht de dood.

Elk zal bevroeden, dat, kan al een tegenwoordige 19de eeuwsche *Dominé*, zonder zich te *compromiteren*, op den bok eener Diligeance naast den *condicteur* zitten, of zich laten hotsen in de afschuwelijke karren der *Locomotieven*, ja zelfs zonder dat het publiek er zich erg aan storen zal met een luchtballon van Potdevin, naar boven stijgen; hij, die deftige, ouderwetsche, brave, gemoedelijke en naar het voorbeeld zijner meesters, nederige en liefhebbende *Dominé*, kon, dat zonder welverdiende bespotting der wereld, met een gepoeijerde pruik op, met een gekleedde rok of zijde kuitkousen aan niet wel doen.

Nog een oogenblik van *Dominé* Befvius afstappende, heb ik iets te zeggen over de *groeikracht* van een *Dominé*; elke volkleeraar moet zekere lengte hebben, om op het volk en vooral op den bekrompen *geest* in dat volk, gunstig te werken: ik zie ook niet in waarom de *Minister van Oorlog* alleen het regt zoude hebben om *Nederlanders* voor de krijgsdienst te laten meten, dat regt dunkt mij komt den *Minister van Eeredienst* ook toe, en daar de *Academiën* zich verstouten den *geest* van een *Dominé* te meten, (ofschoon er in de laatste eeuw wat de *dominés* en de *regtkruipers* betreft, veel gesmokkeld wordt) zoo moest de *dominé* ook even als een ferme *kurassiers* de behoorlijke *maat* hebben, niet dat ik zoude willen beweren, dat de moed en de knapheid bij den soldaat in de lengte zitten, voorzeker niet, want ik heb *kapiteins* gekend, nauwelijks groot genoeg, voor trommelslagers, die bij de taktiek van vechten en soldaatje spelen nog wel voor honderd vakken buiten hun vak, berekend waren, en *Generaals* en *Veldmaarschalken*, zoo groot als vol groeide peereboomen, waar het waarlijk armzalig in de geestontginning toeging — integendeel de *kleintjes* zijn over het algemeen — mogen wij de groote Griek Longius gelooven? ferm bij de pinken, en zien als snelbewegende Lilluputters verachtend tegen de weinig beteekenende Gullivers op, maar dat zal elk wiskunstig denker mij toegeven, dat een ongelijkvormig *bataillon*, een beroerd *bataillon* is. — Zoo hebben dan ook de *heele* lange en *heele* kleine *Dominés* op den spreekstoel vooral; iets tegen zich; de *grooten* kwamen mij altijd voor als krasse heeren, en menigmaal vreesde ik zag ik hen met de lange armen rondzwaaijen als molenwieken, dat de een of andere fijne zus, die nu, omdat zij op jaren was gekomen, onder den preekstoel zat, er niet zonder letsel zoude afkomen; — de *kleintjes*, meestal driftig en vurig van aard, vielen meer in mijn smaak, maar miste toch door hunne natuurlijke gestalte dat *imposerende* op de gemeente, en omdat zij dit nadeel, niet door een pruik en wat poeder konden verhelpen, verloren zij dikwerf, veel van den verdienden lof die hun talent eischten.

Over *lange* en over *kleine dominés*, moest de staat dus tot professoren benoemen, daar deze betrekking toch zoo weinig *direkt* voor het volk, behoefte is.

Een *Dominé* is ook als *wezen* een bijzonder, maar tevens *publiek wezen*, en hoezeer de vernedering mij ook griett, wij mogen den *Dominé* in deze verbasterde eeuw, eerder beschouwen als een staatsvormelijk ambtenaar, dan wel als een redelijk wezen met een vrije wil, die op zijn eigen beenen loopt. Ofschoon deze zaken dikwerf zeer onaangenaam zijn, zoo getroost zich menig leeraar dit, om het hooge *traktement* dat tegen de inkomsten van een kwart dozijn timmermansbazen opweegt en het pensioen in het verschiet, wanneer het ligchaam, echter niet den geest, *émeritus* is. — De eischen van het publiek, dat in deze staatsbetaling iets *oneerwaardigs* gevoelt, zegt dan nu ook zonder den minsten eerbied: *„zij moeten oplettend omtrent hun pligt zijn, want, zij worden er goed voor betaald."*

(*Het vervolg hierna*)

CORRESPONDENTIE.

De vragen van vele leden der Ned. Isr. Gemeente zullen wij in ons volgend nummer opnemen.

ERRATUM.

In het artikel van den Heer Tijdeman staat in 2e. kol. binnenzijde, 10 regel v. b. 12 Augustus dit moet zijn: 2 *Augustus.*

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 12n. dezer, de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman.

Den 13den, de Eng. schooner *Corsair*, kapt. Tijnes. Beiden van Demerarij.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 2n. Dec., *Casper de Robles*, kapt. van Slooten.

Den 3den, *Susanna*, kapt. Groenewoud.

Idem, *Haren*, kapt. de Boer.

Den 13den, *Rijnbrand*, kapt. Lange.

UIT TEXEL NAAR HERWAARTS GEZEILD.

Den 7n. Dec., *Plata*, kapt. Koch.

Den 9den, *Plantage Dordrecht*, kapt. Brakke.

Idem, *Mina*, kapt. Cupido.

ZEILKLAAR NAAR HERWAARTS IN TEXEL.

Het schip *Lorelei*.

*** *Fayal 6 November.* Het Nederl. schip *Johanna Christina*, kapt. Ter Wiessen, van Suriname naar Amsterdam, is alhier den 1sten dezer ter reparatie binnengeloopen, doch werd eerst heden van de Quarantaine ontslagen.

*** Het van Amsterdam naar Suriname bestemd schip *Egmond*, kapt. Meijer, is den 24n. Nov. met schade te Vlissingen binnengeloopen en moet gedeeltelijk lossen om te repareren.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Louisa Christina*, kapt. Ten Harmsen, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Sagitta*, kapt. Bakker, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Anna Lena*, kapt. Zaal, adres bij J. H. Zaal.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. W. B. Schil, adres bij J. M. Polak.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*: de Heeren D. Baëza, E. Soesman en de minderjarige . . Giaino.

PRIJZEN DER PRODUCTEN.

Bij inschrijving verkocht:

Koffij. Den 10den, van Plant. *Nieuw Meerzorg*, p. m. 7000 pond à 26,11 cent.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 13 *December* 1858.

Suiker. Koffij. Katoen. } Prijshoudend, doch de handel is van weinig beteekenis.

Er is suiker afgedaan à *f* 82½.

Rom. Arrowroot. (Onveranderd.

Cacao. Vrij vast, mooi goed à 30, 31 c.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 14n. Januarij 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van:

Aron Jedidja da Costa en Sara Jacob de Vries.

Van den 11den tot den 15den Januarij 1859, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 11den, Jantje Schmidt, 70 jaren.

Idem. Gerhardus Albertus Elsevier Peneux, zoon van Elsevier Balthazar Peneux en van Albertina Cato Willig, 10 maanden en 3 weken.

Den 12den, Marcus Abrahams, weduwenaar van Eva Bromet, 55 jaren.

Idem, George Adriaan Viereck, 8 jaren en 6 maanden.

Idem, Gerhardina Poulina Axwijk, 7 maanden.

Idem, Christiaan Jongeling, Echtgenoot van Bernardina Petronella Cramer, 52 jaren.

Den 13den, Walther Christiaan Dirby, 6 j.

Den 14den, Carolina Maria Craukau, 59 j.

Idem, Samuel Hartog Marchant, 46 jaren.

Den 15den, Matje Petronella Maij, 24 jaren, 9 maanden en 15 dagen.

Idem, Jetske Luitjes, Echtg. van David Luitjes, 38 jaren.

Levenloos Geboren.

Den 10den, een kind van het Vrouwelijk geslacht van Wilhelmina Susanna Leijsner, Echtgenoot van Dirk de Koning.

Den 12den, een kind van het Vrouwelijk geslacht van Geertruida Charlotte Wartena, Echtgenoot van Cornelis Christiaan Haaften.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Publicatie

van den 3 Januarij 1859;

waarbij worden afgekondigd eenige artikelen van de wet van den 7den Mei 1856 (Staatsblad No. 32) *houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de Koopvaardijschepen.*

IN NAAM DES KONINGS!

DE GENERAAL MAJOOR, ADJUDANT VAN DEN KONING IN BUITENGEWONE DIENST, GOUVERNEUR DER KOLONIE *SURINAME*

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! doet te weten:

In overweging hebbende genomen, dat in de wet van den 7den Mei 1856 (Staatsblad No. 32) *houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de Koopvaardijschepen*, eenige artikelen voorkomen, welker toepassing in deze kolonie kan worden ingeroepen;

en dat het mitsdien noodzakelijk is, die artikelen alhier af te kondigen en de autoriteit in de art. 14, 17, 23 en 24 bedoeld, alhier aan te duiden;

gelet op de ministeriele missive dd. 6 Julij 1858, La. A en B No. 2 | 181;

Den Kolonialen Raad gehoord;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

Bij deze afkondiging te doen van de artikelen 7, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 20, 23 en 24 der wet van 7 Mei 1856, *houdende bepalingen omtrent de huishouding en tucht op de Koopvaardijschepen*, luidende zij als volgt:

Art. 7. De schipper oefent een disciplinair gezag over de scheepsgezellen uit, en kan hen wegens verwijdering van boord zonder verlof, verlengde afwezigheid na afloop van verlof, verzuim van dienst, en wegens elke inbreuk op hunne verpligtingen met de verbeurte van een tot vijftien dagen gagie straffen.

Dronkenschap, twist en steoruiswekkende onzedelijkheid kunnen met gelijke verbeurte van gagie door den schipper worden gestraft.

Art. 9. Muiterij, gewelddadig verzet, dienstweigering, bedreiging jegens meerderen in rang, of jegens hen, die met eenig tijdelijk gezag zijn bekleed, en weigering van bijstand bij muiterij of gewelddadig verzet en bij het arresteren van schepelingen, kunnen met gelijke disciplinaire sluiting in de boeijen gedurende drie dagen, zelfs verhoogd door kromsluiting in de boeijen gedurende den dag, door den schipper worden gestraft.

In de gevallen voorzien in dit en het vorig artikel kan de verbeurte van gagie tot dertig dagen worden uitgestrekt.

Indien de schipper gebruik maakt van de bepalingen van artt. 436 en 437 van het Wetboek van koophandel, kan hij geene disciplinaire straf opleggen.

Art. 12. Aan boord van het schip is, behalve de stukken in het Wetboek van Koophandel gevorderd, aanwezig een strafregister, hetwelk bij de aanmonstering door den ambtenaar, te wiens overstaan de monstering plaats heeft, kosteloos wordt geparapheerd.

Art. 13. In het strafregister wordt achtervolgens, zonder meerdere tusschenruimte dan voor de onderteekening noodig zij, elke opgelegde straf, met de opgave der overtreding, door den schipper ingeschreven en onderteekend.

De schipper doet elke aanteekening in het strafregister door twee schepelingen, bij voorkeur door de stuurlieden, mede-onderteekenen. Kan dit geen plaats hebben, dan vermeldt de schipper het in het register, met de reden er van.

Art. 14. Misdrijven buitengaats aan boord gepleegd, strafbaar naar deze of andere rijkswetten, worden op het strafregister vermeld.

De schipper neemt ten aanzien van hen die ze hebben gepleegd, zoowel passagiers als schepelingen, al die maatregelen van voorzorg welke de aard der zaak vordert; hij kan hen, zoo hun vrij verkeer gevaarlijk is, in overleg met de stuurlieden, in verzekerde bewaring stellen; hij verzamelt de bewijzen van het gepleegde feit, maakt een relaas op van de verklaringen der getuigen, vermeldt de genomene maatregelen op het strafregister, en deelt bij zijne aankomst hier te lande, met overlegging van het strafregister en de verzamelde bewijzen, het gebeurde aan den kantonregter der plaats van zijne bestemming mede ter bevordering der vereischte vervolging.

Buiten 's lands en in de kolonien of bezittingen van het Rijk in andere wereldeelen binnenloopende, doet hij die mededeeling aan den bevelvoerder van de Nederlandsche oorlogschepen welke zich daar mogten bevinden, en bij gebreke van dezen aan den Nederlandschen consul, zoo die er is, en anders aan plaatselijk autoriteit. Hij neemt aldaar den raad dier autoriteiten in, en besluit tot die maatregelen, waardoor de misdadiger, met de verzamelde bewijzen, spoedig en met zekerheid aan den bevoegden regter in het moederland kan worden overgeleverd.

De bepalingen van dit artikel zijn ook toepasselijk indien iemand op reis krankzinnig mogt worden.

Van de voorvallen in dit en het vorig artikel voorzien wordt ook in het scheepsjournaal melding gemaakt.

Art. 16. De straffen van verbeurde gagie, op het strafregister niet vermeld, worden geacht ten onregte te zijn toegepast.

Art. 17. De schepeling, die zich bij betaling der gagie met de korting als opgelegde straf bezwaard acht, kan, binnen 's lands bij den kantonregter der plaats waar de betaling geschiedt, en buiten 's lands, indien daar de afbetaling geschiedt, binnen drie dagen na de afbetaling, bij den Nederlandschen consul, bij eenvoudig verzoekschrift vorderen, dat de schipper het strafregister en het journaal overlegge, dat hij worde gehoord, en dat naar zijne bezwaren tegen de toepassing dezer straf onderzoek worde gedaan.

De schipper en de klagende schepeling worden op een bevel van den kantonregter of van den consul gelast om op een bepaalden dag te verschijnen en mondeling hunne belangen voor te dragen, of te doen voordragen.

De ingeroepen autoriteit handhaaft, matigt of vernietigt de opgelegde korting zonder hooger beroep.

In de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen kan de plaatselijke autoriteit op gelijken voet worden ingeroepen en uitspraak doen.

Indien buiten 's lands, ter plaatse waar de betaling geschiedt, geen Nederlandsche consul aanwezig is, behoudt de schepeling gedurende drie jaren het regt om van den kantonregter van de plaats, van waar de laatste reis hier te lande ondernomen was, op denzelfden voet herziening der hem opelegde korting te vragen.

Art. 20. De gagie, voeding, ruimte tot ligging en verblijf en betamelijke behandeling der schepelingen worden in de monsterrol omschreven en het regt daarop door volgende bepalingen verzekerd.

Art 23. Ten verzoeke van een derde van het scheepsvolk heeft buiten 's lands een onderzoek plaats naar de deugdzaamheid en genoegzaamheid der victualie. Dit onderzoek wordt op dat verzoek door den Nederlandschen consul of, bij gebreke van dezen, en in de kolonien of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen, door de plaatselijke autoriteit ingesteld.

De schipper is verpligt de onbruikbare victualie op last dezer autoriteiten tegen bruikbare te verwisselen en het noodige zich aan te schaffen.

Art. 24. Door een gelijk deel van het scheeps—

volk kan bij dezelfde autoriteiten buiten 's lands en in de kolonien of bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen over onvoldoende ligging of ruimte, as de afreis outstaan, worden geklaagd, en wordt onderzoek daarnaar ingesteld.

De schipper is op last der autoriteiten verpligt in het gebrekkige te voorzien.

De schipper, die aan de hem, overeenkomstig dit en het vorig artikel, gegeven bevelen niet heeft voldaan, wordt geacht zich jegens het scheepsvolk te hebben misdragen.

Art. 2.

De in vorenstaande artikelen 14, 17, 23 en 24 bedoelde plaatselijke autoriteit is, voor zooveel betreft art. 14 de *Procureur Generaal*; en voor zooveel betreft de art. 17, 23 en 24, *het Collegie van Kleine Zaken*.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en in het Gouvernements-Blad geinsereerd.

Paramaribo, den 3 Januarij 1859.
C. P. SCHIMPF.
Ter Ordonnantie van den Gouverneur,
De Gouvernements Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.
Gepubliceerd den 5den Januarij 1859.

Bij Gouvernements resolutie dd. 7n. Januarij No. 3, is aan den Onderbrandmeester L. H. J. Maes, een *eervol* ontslag als zoodanig verleend, terwijl tot Onderbrandmeesters zijn benoemd A. L. Polak, C. E. Gomperts en J. Haas.

Schutterij van Paramaribo.

Derde en Laatste Oproeping.

De Commissie van Inschrijving en Vrijstelling voor- en van de Schutterij, roept bij deze op alle vrije Mannelijke Ingezetenen, welke bewijsselijk aan *Paramaribo* woonachtig zijn, immers zich aldaar bewijsselijk ophouden, of hun verblijf hebben, voor zoo verre zij namelijk op den *eersten* Januarij 1859 den vollen ouderdom van *achttien* jaren bereikt hebben en hun *vijftigste* nog niet zijn ingetreden, welke nog niet reeds in de Schutterij zijn ingelijfd, van welken rang staat of orde zij ook zijn mogen, zonder onderscheid of zij vermeenen mogten, al dan niet tot de vrijgestelden te behooren, met uitzondering nogtans van de zoodanigen welke volgens art. 3 van het Reglement voor de Schutterij gearresteerd den 31sten December 1835 en 13 Mei 1836, van de persoonlijke dienst bevrijd of van schriftelijke *Finale Vrijstelling* van de Commissie voorzien zijn.

Zij zal vergaderen in het locaal van de Burger-hoofdwacht aan den *Ouden Oranjetuin* van 's morgens 9 tot 12 uren op Donderdag den 20 Januarij 1859.

De voor de Commissie verschijnenden, zullen de Letter en het Nummer hunne woonplaats en den naam der Straat moeten opgeven.

Benoodigd voor 's Gouvernements dienst: 4 (vier) amen *Potentolie* inhoudende p. m. 600 kannen, te leveren in 's lands magazijnen achter het fort *Zeelandia*.

De bus der inschrijvings-billetten ter Gouvernements Secretarie, zal geligt worden op Dingsdag den 18 dezer maand, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, den 14 Januarij 1859.

ADVERTENTIËN.

CONCORDIA.

Verg.·., Rec.·. en Instr.·. in den 2e of Meilg.·. gr.·. op Maandag den 24n. Januarij e. k. des avonds te half zeven uren precies
(Verslag van het Lisman's Monument)
( )

Gouvernements Secretarie

Paramaribo, den 15 Januarij 1859.
Ten verzoeke van JACOB VAN PRAAG, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.
De Gouvernements Secretaris,
(1117 E. A. VAN EMDEN.

Extra KALK

(1118) bij J. F. ARONS.

(1119) A. SALOMONS Venduemeester zal Dingsdag e. k. verkoopen:
Provisien, Stukgoederen, extra BOTER, SAUCIJSJES en WORST, fijne Castoren Hoeden, Bier, Wijn en Medicijn Kurken enz.
En den slaaf *Frans* (delver), aankomende den Boedel PARRY.

De ondergeteekende *voornemens* zijnde binnen kort de Kolonie te verlaten, verzoekt bij deze *dringend* allen die hem verschuldigd zijn, vóór ultimo dezer tot eene algeheele vereffening te treden, zullende na verloop van dien tijd, de nalatigen zonder onderscheid van persoon, in *regten* worden vervolgd. Tevens biedt hij op *favorabele conditien* de onderstaande EFFECTEN te koop aan, als:

Het door hem bewoond en wel ingerigt Koopmans HUIS, gelegen aan de *Watermolenstraat*, voorzien van *soliede* ACHTERGEBOUWEN, PAKHUIS, etc.

Het HUIS en ERF aan de *Gravenstraat*, La. B. No. 69; en

Het ERF met de daaropstaande GEBOUWEN aan de *Steenbakkers Gracht*, La. E No. 72, bijzonder geschikt voor Plant Bewoners.

Paramaribo, den 8 Januarij 1859.
(1120) J. VAN BOMMEL.

S. DEL CASTILHO,

Ambrotypist,

vestigt de aandacht van het geacht publiek op zijne *uitmuntende* Collectie LIJSTEN en ETUI'S tot versiering van **PORTRETTEN,** die hij, door *nieuwe werktuigen* en aanhoudende studie, thans in staat is *keurig, volmaakt gelijkende* en in alle genres, zoo op *IJzer, Glas* als *Leder* te leveren.

Recommanderende bij zich derhalve in de gunst van het algemeen. (1121)

De ondergeteekende zijne *AFFAIRE* liquiderende, verzoekt al degenen, die deugdelijke vorderingen ten zijnen laste hebben, hunne rekeningen in te dienen, ten einde na accoordbevinding betaling te erlangen.

Hij verzoekt tevens allen, dewelke hem verschuldigd zijn vóór *ultimo* dezer maand zulks aan te zuiveren, en Presenteert verder zijne voorradige GOEDEREN voor *civiele prijzen* mits à Contant te koop aan.

Paramaribo, den 8 Januarij 1859.
(1122) J. C. HARTMAN.

AL DEGENEN die iets te vorderen hebben van de Heeren JOSEPH HENRIJ ELDER en ALEXANDER ELDER, gelieven bij den tweeden ondergeteekende vóór *ultimo* JANUARIJ e. k. hunne Blanco rekening in te zenden.

Paramaribo, den 7 Januarij 1859.
M. L. MOEDE.
(1123) L. M. KOHN.

Om op te ruimen.
Nog eenige *elegante* opgemaakte *Dames Hoeden* à *f* 11. — en Almanakken 1859 à 20 cts., mits *à Contant* bij
(1124) J. J. P. WESSELS.

Men kan bekomen bij

J. G. HEILBRON:

Zeer net gewerkte
Elastique Schoenen
heel goedkoop mits *KONTANT.*
(1125)

AMBROTYPEN. — DAGUERREOTYPEN.

J. W. H. Campion

zoo goed en gunstig bekend als de eerste *Photografische Artist*, in de West-Indien, zal met de volgende Mail in *Suriname* aankomen.

Bijzonderheden zullen behoorlijk worden geadverteerd.

ESSEQUEBO, GEORGETOWN 6 Januarij 1859. DEMERARA. (1126)

Uitverkoop

van *Dames-* en *Heeren Mode-Artikelen* en differente *Manufacturen.*

Extra ROODEWIJN in kisten à 50 flesschen en bij het dozijn, PORTWIJN en MADEIRA.
Puik ZOUTVLEESCH in ¼ vaatjes.
CEMENT, TEER
Elegante *PIANINES.*
Voorts:
van een fraai assortiment
Bijouterien,
bestaande in PARURES en ETUIS, Broches en Oorringen, Medaillons, Ringen Dames- en Heeren KETTINGEN, enz.
tegen inkoops prijs tot den 20 dezer, om verkooprekening te sluiten.
SANDTMANN & Co.
(1127)

O. I. RIJST,

à 7 cent per pond.

Te bekomen bij
(1128 bij *THOMAS GREEN.*

Aangebragt
per de Eng schoener *Mermaid:*
Versche

O. I. RIJST,

à 7 cent per pond,
( )
verkrijgbaar bij
Gebrs. van Praag.

(1130 Per de *Alkmaar* van *Glasgow* ontvangen en verkrijgbaar bij

D. C. MUNRO:

Extra Drooge Gezouten LENGVISCH, Puncheons en Korven Aardewerk (gesort.)
Russisch *Touwwerk*
Beste qualiteit Sparkling Schotsche ALE in vaten a 4 doz. Kruiken.
dito dito East India PALE in dito a 4 doz. Flesschen.
Nog voorradig:
Oude Port, Madeira en Roode WIJN, 14 ponds vaatjes Extra BOTER, HAM, Fijn Tafelzout, Durham Mosterd, Salade Olie, Geconserveerde VRUCHTEN in potten.
CARRON Testen, dito 4 vts. Brandstaven, Fire Bricks, Puncheons en Potten
Bristol Suikerkalk,
Tegen verminderde prijs:
Dames Elegante Zijden HOEDEN, Dito dito Vilten FLAMBARDS,

Te bekomen bij

M. D. HUIDEKOPER:

Extra kwaliteit Zwarte THEE in trommels a 5 pond en bij het pond, **BROODSUIKER,** *roode kelders GENEVER*, BRANDON's Compositie WASKAARSEN, Patent-, Lijn- en Machine OLIE in pullen. *Blanke* LEVERTRAAN in flesschen. Aangemaakt en Droog LOODWIT en andere VERFWAREN, Machine Pakking, Russische TALK, BRANDSTAVEN, Potlooden, Smeltkroesen, Rumvaten Hoepels, IJZEREN PLATEN, IJzeren Potten, Strijkijzers, *dun PLATLOOD,* NEGERPIJPEN in 2 gros mandjes, Pik-Axen en Pik-Houweelen, Tuinschoffels, Grove HAGELS, *Taaije en broose SPIJKERS,* VELD- en TIMMERGEREEDSCHAPPEN, vaten KALK, CEMENT en HARPUIS, *KOOLTEER* in pullen, Gave Droogo Amerik. PLANKEN, **Breeuwwerk, Kruiwagens,** Cajaten Houten HALVE LEGGERS en PUNCHEONS, *Hersch Garen HEMDENLINNEN* in heele en halve stukken, Engelsch Garen *Dril*, Suffolk of *Curaç Dril*, Katoen-Zakkendoek, Koffij- en Cacaozakken, ligt- en zwaar *Zeildoek*, Visschers, Bind en Zeilgaren, **ZOOLLEDER.**

Dakleijen 10+16,

Zink- en Compositie LEI-SPIJKERS BLIKKE TROMMELS [zeer geschikt ter bewaring van Papieren], enz., enz.
Almede:
IJzeren *GELDKISTJES* (*Holl. model*) (1131)

TEGEN ZEER GOEDKOOPE PRIJZEN
verkrijgbaar bij

J. VAN GELDER:

Dames Opgemaakte Witte Zijden en *Strookoeden*, Flambards, Witte, Gekleurde en Zijden MANTILLES, en verschillende andere **MODEWAREN.**
Als ook:
Begonnen BORDUUR PATRONEN, Saijet, *Porseleinen*
Voorwerpen,
Mans, — Vrouwen — en Kinderen
Gom Elastique *Schoenen,*
Heeren en Dames Zijden PARAPLUIE'S etc., etc., etc. (1129)

Holloway's Pillen.

J. R., te Berbice, was lijdende aan hevige zinkingen, en beproefde een aantal zeer vermaarde hulpmiddelen, in hoop daardoor verligting in zijne smarten te erlangen, doch de ziekte nam veel meer, en zoo zeer toe, dat hij het bed niet meer konverlaten, en handen noch voeten kon bewegen. In dezen treurigen toestand werd hem door een vriend eene zekere hoeveelheid zalf en pillen van HOLLOWAY ter hand gesteld. Hij begon onmiddelijk daarvan gebruik te maken, en alvorens een verbetering in zijnen toestand gevoelende, ging hij gedurende elf weken daarmede voort, en geniet thans een volmaakte gezondheid.

Deze *PILLEN* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1 en *f* 3. [1132]

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.